

Załącznik do Uchwały Nr LXXVI/649/2024

Rady Gminy Jonkowo z dnia 25 marca 2024 r.

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2028

JONKOWO 2024

Spis treści

Wstęp	3
1. Definicja i specyfika przemocy domowej	3
2. Uwarunkowania ustawowe.....	7
3. Zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi	9
4. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Jonkowo	11
4.1. Przemoc domowa w świetle statystyk	11
4.2. Przemoc domowa w świetle badań ankietowych	14
5. Zasoby lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.....	20
6. Cele, zadania, kierunki i oczekiwane rezultaty działań	21
7. Monitoring i ewaluacja Programu.....	25
8. Zasady i źródła finansowania	26

Wstęp

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2028 został opracowany, aby zwiększyć efektywność wysiłków podejmowanych przez lokalne służby społeczne, zarówno publiczne, jak i niepubliczne.

Dokument został podzielony na dwie części. Pierwszą stanowi diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Jonkowo, charakteryzująca je w oparciu o dane zastane oraz wyniki badań ankietowych. Źródłem danych były przede wszystkim sprawozdania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jonkowie oraz Zespołu Interdyscyplinarnego. Do analizy przyjęto perspektywę lat 2021-2023, z zastrzeżeniem wykorzystania danych rocznych najbardziej aktualnych na moment opracowywania dokumentu.

Drugą część Programu stanowią założenia wdrożeniowe, służące rozwiązywaniu problemu przemocy domowej, które łączą interdyscyplinarne procedury, metody i narzędzia stosowane na różnych poziomach: profilaktyki, interwencji, terapii i kompensacji. Nieodzownym elementem Programu jest rozwój współpracy pomiędzy podmiotami tworzącymi gminny system pomocy i wsparcia, ponieważ bez współdziałania osób, instytucji i organizacji nie będzie możliwe osiągnięcie efektu synergicznego wzmacniającego cele i oczekiwane rezultaty Programu.

1. Definicja i specyfika przemocy domowej

Przemoc jest zjawiskiem dość powszechnym we współczesnym świecie. Występuje w różnych sferach życia, w mediach, w codziennym funkcjonowaniu wielu osób. Potocznie utożsamiana jest z brutalnością, okrucieństwem i przestępczością, częściej kojarzona z jej fizycznymi przejawami, pozostawiającymi widoczne ślady. Definicje przemocy są różne. Najczęściej wskazuje się na relację między ludźmi, która opiera się na użyciu przeważającej siły, utrudniając tym samym samoobronę osoby pokrzywdzonej. Przemocy nie należy utożsamiać więc z agresją, ponieważ różnią się one asymetrią siły – w przemocy występuje ona zawsze po stronie sprawcy, a w przypadku agresji jest zrównoważona¹.

Na potrzeby niniejszego dokumentu można przyjąć definicję, w świetle której przemoc definiowana jest jako „intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody”². Charakteryzuje się ona następującymi cechami:

- ma charakter intencjonalny, co oznacza, że działania sprawcy są świadome i celowe, służą uzyskaniu kontroli i bezwzględnego posłuszeństwa;
- jest rodzajem relacji, charakteryzującej się przewagą sprawcy nad ofiarą, przy czym ta przewaga może mieć charakter psychiczny, fizyczny, ekonomiczny, społeczny czy kulturowy oraz sprzyja poczuciu bezkarności sprawcy i zarazem bezradności ofiary;

---

¹ J. Helios, W. Jedlecka, *Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane*, Wrocław 2017, s. 15.

² <http://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/6-co-to-jest-przemoc>.

- jest relacją, w której sprawca podejmując działania lub zaniechując ich, narusza prawa i dobra osobiste ofiary, takie jak prawo do szacunku, ochrony zdrowia czy kontaktów z rodziną;
- powoduje szkody fizyczne i psychiczne oraz wywołuje cierpienie u osoby doznającej przemocy.

Szczególny przypadek stanowi przemoc domowa – przede wszystkim z tego względu, że zachodzi najczęściej pomiędzy bliskimi sobie osobami, stając się niejednokrotnie elementem ich codziennego życia. Definicja ustawowa przemocy domowej została zawarta w art. 2 ust 1 pkt 1) *Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej*. W jej świetle stanowi ona jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W punktach 2) i 3) ww. ustawy zdefiniowano natomiast osobę doznającą przemocy domowej oraz osobę stosującą przemoc domową. W świetle tych definicji za osobę doznającą przemocy domowej można uznać następujące osoby, wobec których stosowana jest przemoc domowa:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej. Osoba stosująca przemoc domową to natomiast osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec wymienionych osób.

Pojęcie przemocy domowej zastąpiło dotychczas stosowane pojęcie przemocy w rodzinie poprzez uchwalenie i wejście w życie *Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw*. Zmiany wprowadzone tą ustawą były gruntowne i dotyczyły wielu wcześniejszych zapisów, co spowodowało konieczność nowego spojrzenia na zjawisko przemocy. Z drugiej jednak strony wszelkie dotychczasowe statystyki i badania dotyczą przemocy w rodzinie, dlatego w tym aspekcie, szczególnie w obszarze diagnozy problemu, bardziej zasadne wydaje się posługiwanie dotychczasowymi pojęciami.

Przemoc domowa nie pojawia się nagle – jest procesem, ma charakter cykliczny oraz tendencję do powtarzania się i eskalacji. Można tu wyróżnić trzy podstawowe fazy. W pierwszej narasta napięcie i agresja ze strony sprawcy, natomiast ofiarę ogarnia niepokój i stara się oddalić zagrożenie. Druga faza to gwałtowna przemoc, w której z nieistotnej przyczyny dochodzi do wybuchu agresji, przy czym ofiara z jednej strony odczuwa przerażenie i bezradność, a z drugiej stara się uspokoić sprawcę i ochronić siebie oraz najbliższych. W trzeciej fazie sprawca, zdając sobie sprawę z tego co zrobił, próbuje znaleźć wytłumaczenie i usprawiedliwienie dla swojego zachowania, ma poczucie winy, przeprasza i obiecuje, że taka sytuacja więcej się nie powtórzy, a ofiara ufa, że był to tylko incydent. Faza ta nazywana jest fazą „miodowego miesiąca”, jednak po niej znów następuje faza pierwsza, nierzadko silniejsza niż poprzednia³.

Przemoc domowa może przyjmować różnorodne formy. Są to w szczególności:

- 1) przemoc fizyczna – zwrócona przeciwko fizyczności człowieka, niosąca ryzyko uszkodzenia ciała poprzez takie zachowania jak np.: popychanie, potrząsanie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie, rzucanie w kogoś przedmiotami, przypalanie, topienie;
- 2) przemoc psychiczna – zmierzająca do poniżenia ofiary, zastraszenia, pozbawienia wiary we własne możliwości; obejmuje wszystkie działania (z wyjątkiem użycia siły fizycznej), służące obniżeniu poczucia własnej wartości, wywołaniu stanów lękowych i zaburzeń osobowości oraz zahamowania procesu osobistego rozwoju, takie jak np. szantaż emocjonalny, manipulacja, śledzenie, nękanie telefonami, wysyłanie anonimów, nagabywanie;
- 3) przemoc seksualna – polega na zmuszaniu ofiary do jakiegokolwiek formy aktywności seksualnej, a także na zachowaniach sprowadzających ją do roli obiektu seksualnego, poprzez np. niechciane dotykanie, szczypięcia, klepanie, żarty i gesty upokarzające seksualną naturę drugiej osoby;

---

³ J. Helios, W. Jedlecka, *Współczesne oblicza przemocy...*, s. 17.

- 4) przemoc ekonomiczna – obejmuje działania służące ograniczeniu swobodnego dysponowania pieniędzmi i własnymi dobrami bądź dostępu do dóbr wspólnych; może polegać np. na odbieraniu pieniędzy, kontrolowaniu wydatków, zmuszaniu do proszenia o pieniądze czy uniemożliwianiu podjęcia pracy.

Wśród innych form przemocy można wskazać także zaniedbanie, polegające na nie zaspokajaniu podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych osoby; przemoc symboliczną, czyli narzucanie sposobu rozumienia rzeczywistości oraz cyberprzemoc, czyli przemoc z użyciem nowoczesnych technologii, najczęściej telefonów komórkowych i internetu.

Jednym ze źródeł wiedzy o przemocy w rodzinie i przemocy domowej, w tym skali tego zjawiska i jego specyfiki, są badania społeczne. Z sondażu przeprowadzonego na zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wynika, że co siódmy Polak (14%) był w 2014 roku świadkiem przemocy w rodzinie, jednak tylko dwie na pięć osób zgłosiło ten fakt odpowiednim instytucjom⁴. Badanie zlecone przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2019 roku wskazuje natomiast na to, że aż 57% Polaków doświadczyło przynajmniej jednej z form przemocy, przy czym na pierwszym miejscu uplasowała się przemoc psychiczna, której doświadczyło 53% ankietowanych, natomiast przemocy fizycznej doznało 23% respondentów. Wśród innych wyników tego badania warto przytoczyć następujące:

- osoby aktualnie (tj. w momencie realizacji badania) doświadczające przemocy (ostatni przypadek miał miejsce w ciągu ostatniego roku) stanowiły od 14% (w przypadku przemocy fizycznej) oraz do 33% (w przypadku przemocy ekonomicznej) wszystkich osób doznających przemocy;
- doświadczanie przemocy w rodzinie nieznacznie częściej deklarowane było przez młodszych respondentów. Do bycia osobą doznającą przemocy przyznawali się głównie 18-29-latkowie i 30-39-latkowie (po 60%), a najrzadziej osoby 60+ (53%);
- do doświadczania przemocy w rodzinie najczęściej przyznawali się respondenci z miast mających od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców (61%);
- doświadczaniu przemocy w rodzinie sprzyja przede wszystkim zależność, w tym finansowa, od innych członków rodziny, niskie poczucie własnej wartości i doświadczanie przemocy w dzieciństwie;
- przemocy najczęściej dopuszczają się członkowie najbliższej rodziny, tj. ojciec, matka, mąż/partner lub żona/partnerka, przy czym mężczyźni częściej niż kobiety;
- osoby doświadczające przemocy w rodzinie najczęściej również w rodzinie szukają pomocy (57% osób szukających pomocy w związku z przemocą seksualną oraz 38% w przypadku przemocy ekonomicznej). Nieco rzadziej w takim przypadku ankietowani zgłaszali się na policję⁵.

---

⁴ <http://www.niebieskalinia.pl/edukacja/badania-i-raporty/5373-sondaz-na-zlecenie-msw-przemoc-w-rodzinie-wystepowanie-i-czestotliwosc-zglaszania>

⁵ <https://static.im-g.pl/im/5/26198/m26198755,WYNIKI-BADANIA.pdf>

Tematyce przemocy wobec dzieci poświęcony jest raport „Przemoc w wychowaniu. Między prawnym zakazem a społeczną akceptacją. Monitoring Rzecznika Praw Dziecka”. Analiza występowania przemocy w zachowaniach i doświadczeniach respondentów posiadających dzieci pokazuje, że przemoc jest często obecna w praktyce wychowawczej w polskich rodzinach. W prawie połowie badanych rodzin wykorzystuje się tzw. klapsy, w niespełna jednej piątej dziecko może otrzymywać „łanie”. Rodzice ujawniający zachowania przemocy wobec własnych dzieci to najczęściej osoby po 40 roku życia, o niższym wykształceniu, posiadający więcej niż dwoje dzieci, oceniający swoją sytuację materialną jako złą, a także samotnie wychowujący dzieci. W świetle przywołanego raportu niemal dwie piąte badanych Polaków opowiada się za tym, że postępowanie z dzieckiem jest sprawą prywatną rodziców, nawet w sytuacji, gdy stosują oni wobec niego kary fizyczne. Dominują tu mężczyźni, osoby starsze, mieszkańcy wsi oraz osoby niżej wykształcone. Więcej niż co dziesiąty badany zadeklarował brak reakcji na sytuację przemocy⁶.

2. Uwarunkowania ustawowe

Zadania państwa w dziedzinie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób jej doznających mają swoje źródło w *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.* W świetle jej art. 18: „Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej”, natomiast zgodnie z art. 71 ust. 1 „Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.” Wyjątkowej ochronie Rzeczypospolitej Polskiej podlegają ponadto prawa dzieci, albowiem „każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją” (art. 72 ust. 1).

Uregulowania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej znajdują się w szeregu ustaw, spośród których kluczowa jest cytowana wcześniej ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Określa ona zadania różnych organów państwa, w tym jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej, a także wobec osób ją stosujących. Zgodnie z art. 1 ust. 2 przepisy ustawy stosuje się także w przypadku zagrożenia przemocą domową oraz w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej.

W świetle art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;

---

⁶ E. Jarosz, *Przemoc w wychowaniu*, s. 140 i nast.

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach nią zagrożonych;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, oddziaływania na osoby stosujące przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, w tym jej przyczyn i skutków oraz metod i form pracy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zgodnie z art. 9 ww. ustawy, organy administracji rządowej i samorządowej współdziałają z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi. Mogą m.in. zlecać realizację zadań określonych w ustawie z zastosowaniem trybu przewidzianego w *Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*.

Zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej gmina realizuje w szczególności poprzez zespoły interdyscyplinarne, powoływane przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. W ich skład wchodzi przede wszystkim przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi; mogą to być również prokuratorzy, przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej lub innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, a jego zadaniem jest, w świetle art. 9b ust. 2 ustawy, tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, głównie poprzez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;

- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.

W świetle art. 9a ust. 10, w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, Zespół interdyscyplinarny powołuje grupę diagnostyczno-pomocową. Robi to niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej. W jej skład wchodzi pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz funkcjonariusz Policji, mogą być tu również m.in. pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, asystent rodziny, nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego, osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pedagog, psycholog, terapeuta.

Zagadnienia związane z problemem przemocy domowej zawarte są również w innych ustawach, wśród których należy wymienić następujące:

- *ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*
- *ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,*
- *ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,*
- *ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,*
- *ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,*
- *ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy,*
- *ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.*

Istotne w zakresie uregulowań prawnych w obszarze przeciwdziałania przemocy jest określenie w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej procedury „Niebieskie Karty”, w oparciu o którą podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby doświadczającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Zgodnie z art. 9d ust. 2 obejmuje ona ogół czynności, podejmowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Szczegółowe zasady jej stosowania zawiera *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.*

3. Zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Obok uregulowań prawnych, które wytyczają ramy możliwych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, należy również uwzględnić założenia dokumentów strategicznych i programowych różnych szczebli, wskazujących główne cele i kierunki polityki społecznej w tym obszarze. Należy jednak wskazać, że obowiązujące obecnie dokumenty

strategiczne i programowe odnoszą się do przemocy w rodzinie, a nie przemocy domowej, ponieważ zostały przyjęte w czasie sprzed wejścia w życie omówionej już zmiany ustawy.

Kluczowym dokumentem w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej jest *Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030* przyjęty Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r., która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku.

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce, natomiast cele szczegółowe sformułowano następująco:

- 1) zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej,
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową,
- 4) zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców. Są to:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna: obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.
2. Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej: obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), a także do służb i podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową: obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, a także do służb i podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc domową.
4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

W dniu 5 stycznia 2021 roku Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął do realizacji *Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2021-2026*. Cel główny tego Programu to „Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim”. Jego realizacji mają służyć cele szczegółowe:

- 1) Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- 2) Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.
- 3) Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.
- 4) Podniesienie kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 5) Wzmacnianie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim.

Problematyka przemocy została również uwzględniona w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jonkowo na lata 2021-2028*. W kontekście zapobiegania przemocy, ważne są działania zaplanowane do realizacji w ramach Obszaru III. *Funkcjonowanie rodzin z dziećmi*, służące wzmocnieniu rodziców i opiekunów w kontekście opieki i wychowania dzieci. W obszarze IV. *Dysfunkcje społeczne* zakłada natomiast zmniejszenie częstości występowania dysfunkcji społecznych, w tym przemocy w rodzinach i uzależnień. Planowane tu działania obejmują m.in. programy profilaktyczne, kampanie i akcje społeczne, monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami lub już doświadczających poważnych problemów, rozwój poradnictwa specjalistycznego dla rodzin dotkniętych przemocą, a także inne działania służące przeciwdziałaniu oraz rozwiązywaniu problemu przemocy. W zasadzie wszystkie pozostałe obszary odnoszą się do wzmocnienia mieszkańców, ich kompetencji i aktywności oraz do zwiększenia skuteczności gminnej polityki społecznej, co pośrednio wpływa na rodziny i ich funkcjonowanie, a także na przeciwdziałanie przemocy.

4. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Jonkowo

4.1. Przemoc domowa w świetle statystyk

W latach 2021-2023 w Gminie Jonkowo liczba rodzin i osób korzystających ze wsparcia zmniejszyła się. W 2023 roku świadczenie z pomocy społecznej otrzymały 224 osoby ze 126 rodzin, w których żyły 232 osoby. Oznacza to spadek w porównaniu do 2021 roku liczby świadczeniobiorców o 110, tj. o 32,9%, natomiast liczby rodzin – o 38, czyli o 23,2%. Liczba osób w rodzinach otrzymujących pomoc i wsparcia spadła o 133, tj. o 36,4%.

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące pomocy społecznej w Gminie Jonkowo w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	334	306	224
Liczba rodzin	164	160	126
Liczba osób w rodzinach	365	328	232

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH GOPS.

Zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, pomoc ta udzielana jest osobom i rodzinom w szczególności z następujących powodów: ubóstwo; sieroctwo; bezdomność; bezrobocie; długotrwała lub ciężka choroba; niepełnosprawność; przemoc domowa; potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi; potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradność

w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy w związku z tymi okolicznościami; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizm lub narkomania; zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Tabela 2. Powody przyznawania pomocy społecznej w Gminie Jonkowo w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021		2022		2023	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	106	208	118	219	92	152
Sieroctwo	0	0	1	1	1	3
Bezdomność	8	8	4	4	8	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa	22	116	17	79	11	55
- w tym wielodzietność	17	100	12	61	10	52
Bezrobocie	94	226	62	141	48	99
Niepełnosprawność	49	91	48	78	43	64
Długotrwała lub ciężka choroba	116	246	110	210	69	114
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	5	21	8	23	5	13
- w tym rodziny niepełne	3	9	7	18	5	13
- w tym rodziny wielodzietne	3	16	0	0	0	0
Przemoc w rodzinie/Przemoc domowa ⁷	0	0	0	0	3	12
Alkoholizm	0	0	1	1	4	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3	2	3	0	0
Zdarzenie losowe	1	2	4	15	0	0

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH GOPS.

Wśród głównych powodów udzielania pomocy społecznej przez GOPS w Jonkowie w 2023 roku należy wskazać następujące:

- ✓ ubóstwo – 92 rodziny (152 osoby w rodzinach);
- ✓ długotrwała lub ciężka choroba – 69 rodzin (114 osób);
- ✓ bezrobocie – 48 rodzin (99 osób);
- ✓ niepełnosprawność – 43 rodziny (64 osoby);
- ✓ potrzeba ochrony macierzyństwa – 11 rodzin (55 osób).

Pozostałe powody udzielania świadczeń pomocy społecznej w gminie występowały rzadziej lub wcale. W 2023 roku 5 rodzin (13 osób) otrzymało wsparcie z tytułu bezradności

⁷ W statystykach za lata 2020-2022 figuruje „przemoc w rodzinie”.

w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, 8 osób z powodu bezdomności, 4 osoby z powodu alkoholizmu oraz jedna rodzina (3 osoby) z powodu sieroctwa.

Przedstawione dane świadczą o tym, że przemoc występuje jedynie sporadycznie w statystykach pomocy społecznej. W analizowanym okresie pomoc społeczną z powodu przemocy domowej otrzymały 3 rodziny (12 osób), wszystkie w 2023 roku. Warto jednak mieć na uwadze, że statystyki te nie zawsze odzwierciedlają skalę problemów, które uznawane są za powód do wstydu oraz takich, które mogą przez długi czas pozostać nieuświadomione i niezauważone. Z tego względu, problemy takie jak uzależnienia czy przemoc mogą kryć się pod innymi dysfunkcjami i trudnościami, np. bezrobociem, ubóstwem, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy bezdomnością.

Główne źródło informacji na temat przemocy w rodzinach/przemocy domowej w Gminie Jonkowo stanowią dane Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2023 roku do Przewodniczącego Zespołu wpłynęło 36 Niebieskich Kart, w tym 13 założonych przez Posterunek Policji w Jonkowie, 17 procedur wszczętych przez pracowników socjalnych GOPS w Jonkowie, 3 procedury wszczęte przez asystenta rodziny oraz 3 przez przedstawiciela oświaty. We wszystkich przypadkach powołana została Grupa Robocza lub, po zmianie przepisów, Grupa Diagnostyczno-Pomocowa. Grupy spotykały się 116 razy, pracując z 36 rodzinami. W 9 przypadkach złożono wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań w stosunku do osoby co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, w 12 przypadkach został powiadomiony sąd rodzinny o sytuacji małoletnich w rodzinie, gdzie występuje przemoc, a w 1 przypadku Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego zgłosił zawiadomienie do Prokuratury o możliwości znęcania się. W 2023 roku procedurę NK zakończono w 22 przypadkach, w tym 17 przypadków to procedura rozpoczęta w tym samym roku.

W 2022 roku do Zespołu wpłynęło 15 Niebieskich Kart, w tym 10 zostało założonych przez Posterunek Policji w Jonkowie, a 5 procedur wszczęli pracownicy socjalni. We wszystkich przypadkach została powołana Grupa Robocza. Łącznie z procedurami wszczętymi w latach ubiegłych w 2022 roku było prowadzonych 19 procedur „NK”. W trzech przypadkach Niebieskie Karty wszczęte w 2022 roku zostały zakończone, w związku z ustaniem przemocy, a łącznie w tym okresie zakończono 7 procedur.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2021 roku wpłynęło 5 Niebieskich Kart, w tym 4 założone przez Posterunek Policji w Jonkowie i 1 procedura wszczęta przez pracownika socjalnego. Łącznie z procedurami wszczętymi w latach ubiegłych w 2021 roku było prowadzonych 8 procedur „NK”. W jednym przypadku procedura Niebieskiej Karty wszczęta w 2021 roku została zakończona w związku z ustaniem przemocy, przy czym łącznie w roku zakończono 3 procedury.

W strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jonkowie funkcjonuje Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, w ramach którego zatrudniony jest psycholog, prawnik oraz

socjoterapeuta. Specjaliści świadczą bezpłatną pomoc szczególnie osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, rodzinom w których żyją osoby nadużywające alkoholu, współzależnione i uzależnione od alkoholu, oraz w których występują różne inne problemy. W 2023 roku z poradnictwa w ramach Punktu skorzystały 94 osoby, w tym 47 osób z usług psychologa. W 2022 roku ze skorzystało 78 osób, a w 2021 roku 63 osoby.

4.2. Przemoc domowa w świetle badań ankietowych

W celu pogłębienia diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Jonkowo przeprowadzono badanie ankietowe, w którym wzięło udział 139 dorosłych mieszkańców oraz 77 uczniów szkół gminnych.

Wyniki badania ankietowego dorosłych

Definicja przemocy jest bardzo szeroka i może obejmować wiele zachowań, które narażają osoby jej doświadczające na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia; naruszają ich godność, nietykalność cielesną bądź wolność; powodują szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołują cierpienia i krzywdy moralne. Respondenci zostali poproszeni o dokonanie oceny, czy i w jakim stopniu uważają określone zachowania za przejaw przemocy domowej.

Tabela 3. Które z poniższych zachowań wobec członka rodziny stanowi, w Pana/i opinii, przemoc domową?

Wyszczególnienie	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
Wyzywanie (n=136)	77,2%	14,7%	5,9%	1,5%	0,7%
Popychanie (n=135)	79,3%	13,3%	3,7%	1,5%	2,2%
Groźenie (n=137)	82,5%	12,4%	1,5%	2,9%	0,7%
Poniżanie (n=134)	82,1%	12,7%	2,2%	2,2%	0,7%
Wydzielanie lub odbieranie pieniędzy (n=133)	62,4%	21,8%	9,0%	4,5%	2,3%
Zaniedbywanie osób niesamodzielnych (n=133)	75,2%	14,3%	2,3%	5,3%	3,0%
Zamykanie w pokoju (n=134)	69,4%	12,7%	7,5%	6,0%	4,5%
Ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi (n=133)	69,2%	17,3%	4,5%	6,0%	3,0%
Wymuszanie pożycia seksualnego lub innych praktyk seksualnych (n=132)	87,9%	6,8%	1,5%	3,8%	0,0%
Bicie (n=134)	94,0%	2,2%	0,7%	2,2%	0,7%
Szantaż emocjonalny (n=135)	78,5%	11,1%	3,0%	3,7%	3,7%

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BADAŃ ANKIETOWYCH.

W świetle wyników badania, z przemocą domową najczęściej identyfikowane jest bicie, na które w sposób zdecydowany wskazało 94,0% respondentów, a w dalszej kolejności wymuszanie pożycia seksualnego lub innych praktyk seksualnych (87,9%), groźenie (82,5%), poniżanie (82,1%), popychanie (79,3%), szantaż emocjonalny (78,5%), wyzywanie (77,2%) oraz

zaniedbywanie osób niesamodzielnych (75,2%). Niższy odsetek zdecydowanych odpowiedzi twierdzących wystąpił w przypadku zamykania w pokoju (69,4%), ograniczania kontaktu z innymi ludźmi (69,2%), a także wydziałania lub odbierania pieniędzy (62,4%). Rozkład odpowiedzi na powyższe pytanie wskazuje na to, że bardziej jednoznacznie za przemoc uznawane są jej przejawy fizyczne i seksualne, natomiast wątpliwości pojawiają się w przypadkach, gdy mowa jest o przemocy psychicznej lub ekonomicznej. Prawdopodobnie ma to związek z potocznym rozumieniem przemocy, odnoszącym ją najczęściej do jej fizycznej formy. Pozostałe rodzaje mogą znajdować się na dalszym planie również z tego względu, że trudno jest przyznać się przed samym sobą do zachowań przemocowych, które towarzyszą nam w codziennym życiu i w odbiorze społecznym nie zawsze są traktowane jako przejaw przemocy.

Za najczęstszą przyczynę występowania zjawiska przemocy domowej respondenci uważają różnego rodzaju uzależnienia. Czynnikiem ten wskazało aż 76,1% badanych, natomiast w dalszej kolejności znalazły się: doświadczanie przemocy w dzieciństwie (38,4%), nieumiejętność panowania nad gniewem (37,0%), zaburzenia i choroby psychiczne (33,3%) oraz potrzeba dominacji nad innymi członkami rodziny (32,66%).

Tabela 4. Najczęstsze przyczyny przemocy w rodzinie w opinii respondentów (n=138)

Wyszczególnienie	Liczba wskazań	% respondentów
Uzależnienia (od alkoholu, narkotyków i inne)	105	76,1%
Doświadczanie przemocy w dzieciństwie	53	38,4%
Nieumiejętność panowania nad gniewem	51	37,0%
Zaburzenia i choroby psychiczne	46	33,3%
Potrzeba dominacji nad innymi członkami rodziny	45	32,6%
Problemy małżeńskie/w związku	25	18,1%
Długotrwały stres	23	16,7%
Zła sytuacja materialna	17	12,3%
Brak umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów	13	9,4%
Zazdrość	13	9,4%
Bezradność/trudności w wychowaniu dzieci	12	8,7%
Wpływ otoczenia	9	6,5%
Bezrobocie	9	6,5%
Problemy z porozumiewaniem się	8	5,8%
Kompleksy	6	4,3%
Inne	1	0,7%

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BADAŃ ANKIETOWYCH.

Mniej niż jedna piąta respondentów wskazała problemy małżeńskie oraz problemy w związku, długotrwały stres oraz złą sytuację materialną, natomiast mniej niż jedna dziesiąta – brak umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów, zazdrość, bezradność i trudności

w wychowaniu dzieci, wpływ otoczenia, bezrobocie, problemy z porozumiewaniem się oraz kompleksy. Ponadto, w ramach kategorii „inne”, jedna osoba wskazała na zdradę.

Wśród sygnałów wskazujących na przemoc w rodzinie respondenci wskazują najczęściej te, które są najbardziej i najłatwiej zauważalne, przede wszystkim widoczne ślady pobicia na ciele (91,3% badanych), odgłosy kłótni i awantur (68,8%), zaniedbane i głodne dzieci (58,7%) oraz uzależnienia (36,2%). Rzadziej wymienianymi sygnałami są natomiast m.in. niechęć do opowiadania o sobie i swojej rodzinie (23,2%), nagłe zmiany nastroju i zachowania (21,7%), zamknięcie się w sobie (21,7%) oraz problemy w nauce u dzieci (10,1%).

Analizie poddano również świadomość respondentów w zakresie tzw. klapsa, danego dziecku za złe zachowanie. Zostali oni poproszeni o ustosunkowanie się do twierdzeń i opinii dotyczących kar fizycznych wobec dzieci, w tym między innymi prawa rodzica do wymierzania kar cielesnych swoim dzieciom.

Tabela 5. Czy zgadza się Pan/i z poniższymi twierdzeniami?

Wyszczególnienie	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
Rodzic ma prawo wymierzać kary cielesne swoim dzieciom (n=135)	0,0%	3,7%	14,1%	74,8%	7,4%
Kary fizyczne mogą stanowić skuteczny środek wychowawczy (n=135)	0,7%	3,0%	14,8%	74,8%	6,7%
Kary fizyczne są dopuszczalne wtedy, gdy inne metody zawiodły (n=132)	0,8%	3,0%	13,6%	77,3%	5,3%
Klaps nie stanowi kary fizycznej, czasem trzeba go dać dziecku (n=132)	0,0%	13,6%	16,7%	59,1%	10,6%
Wiele dorosłych obecnie osób dostawało klapsy w dzieciństwie i wyszło im to na dobre (n=135)	5,2%	11,9%	20,7%	38,5%	23,7%

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BADAŃ ANKIETOWYCH.

Według 88,9% respondentów rodzic nie ma prawa wymierzać kar cielesnych swoim dzieciom; 89,6% twierdzi, że nie są one skutecznym środkiem wychowawczym, natomiast 90,9% badanych uważa, że kary fizyczne nie są dopuszczalne nawet, gdy inne metody zawiodły.

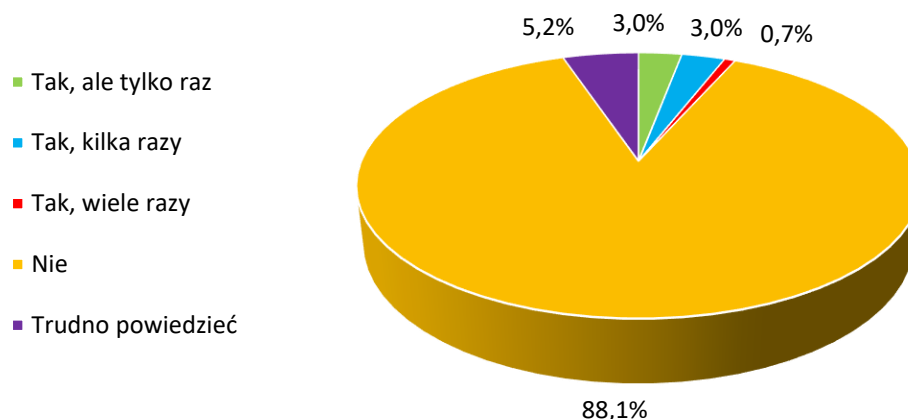
Większe zróżnicowanie odpowiedzi wystąpiło w ocenie czy klaps stanowi karę fizyczną. Według 13,6% respondentów nie jest to kara fizyczna i czasem trzeba go dać dziecku, nie zgadza się z tym twierdzeniem 75,8% badanych, a 10,6% nie wyraziło zdania na ten temat. Aż 17,1% zgadza się natomiast z twierdzeniem, że wiele dorosłych obecnie osób dostawało klapsy w dzieciństwie i wyszło im to na dobre, choć 23,7% badanych wskazało w tym przypadku odpowiedź „Trudno powiedzieć”.

Badani mieszkańcy zostali zapytani o doświadczenia osobiste związane z przemocą domową. W świetle ich odpowiedzi 88,1% nigdy nie doświadczyło przemocy ze strony członka rodziny lub gospodarstwa domowego; 3,0% doświadczyło jej raz; 3,0% kilka razy, a 0,7% wiele razy.

Odpowiedź „Trudno powiedzieć” zaznaczyło 5,2% respondentów. Respondenci, którzy doświadczyli przemocy, wskazują najczęściej na przemoc fizyczną i psychiczną, a w pojedynczych przypadkach także na zaniedbanie i przemoc seksualną. Była to zwykle przemoc ze strony męża/żony, partnera/partnerki, syna/córki oraz rodzeństwa.

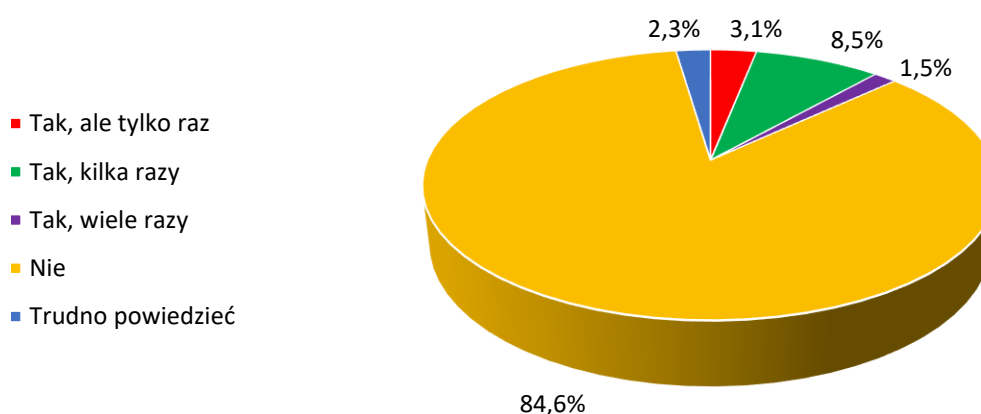
Wykres 1. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyła się sytuacja, w której członek rodziny lub gospodarstwa domowego zastosował wobec Pana/i przemoc (n=135)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BADAŃ ANKIETOWYCH.

Większość respondentów (54,6%) deklaruje, że nigdy nie byli sprawcami przemocy wobec członka swojej rodziny lub gospodarstwa domowego. Na jednokrotne zastosowanie przemocy wskazuje 3,1% badanych; kilkakrotnie zrobiło to 8,5% respondentów, a wielokrotnie – 1,5%. Spośród osób, które były sprawcami przemocy, najwięcej deklaruje stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej, ale też w kilku przypadkach była to przemoc ekonomiczna oraz zaniedbanie.

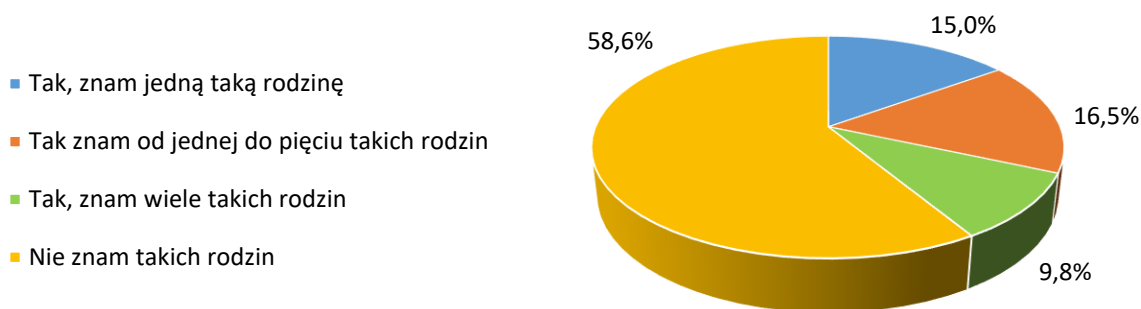
Wykres 2. Czy kiedykolwiek zastosował/a Pana/i przemoc wobec członka rodziny lub gospodarstwa domowego? (n=130)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BADAŃ ANKIETOWYCH.

Spośród respondentów 41,4% zauważa problem przemocy w rodzinach w swoim otoczeniu – 15,0% deklaruje, że zna co najmniej jedną rodzinę, która go doświadcza; 16,5% zna od jednej do pięciu takich rodzin, a 9,8% zauważa problem w wielu rodzinach w Gminie Jonkowo. W ogóle takich rodzin nie zna 58,6% badanych mieszkańców.

Wykres 3. Czy zna Pan/i osobiście rodziny z terenu Gminy, w których w Pana/i opinii występuje przemoc? (n=133)

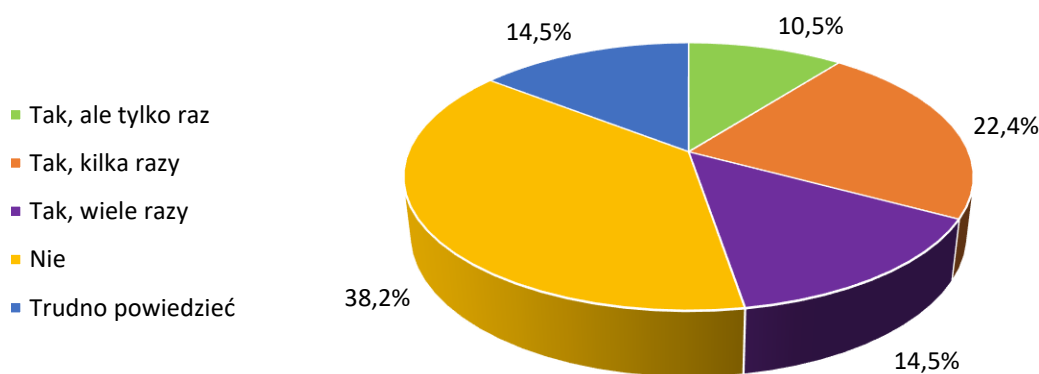
ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BADAŃ ANKIETOWYCH.

Większość badanych mieszkańców opinii, że trudno jest reagować na przejawy przemocy domowej – twierdzi tak 58,8% badanych, przy czym przy czym 18,4% zdecydowanie, a 40,4% raczej. Reakcja nie wydaje się trudna dla 29,4% badanych, natomiast 11,8% nie ma zdania lub wiedzy na ten temat.

Wyniki badania ankietowego młodzieży

Badanie ankietowe młodzieży koncentrowało się na doświadczaniu przemocy przez uczniów, z uwzględnieniem jej wirtualnych przejawów. W świetle uzyskanych odpowiedzi 38,2% badanych uczniów nigdy nie doświadczyło przemocy; 10,5% doświadczyło jej raz; 22,4% kilka razy, a 14,5% wiele razy. Odpowiedź „Trudno powiedzieć” zaznaczyło 14,5% respondentów.

Wykres 4. „Czy kiedykolwiek doświadczyłeś/łaś przemocy?” (n=76)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BADAŃ ANKIETOWYCH.

Respondenci, którzy doświadczyli przemocy najczęściej wskazują na przemoc psychiczną (30 osób) poprzez ośmieszanie, zastraszanie czy wyzywanie oraz na przemoc fizyczną (25 osób). Po dwie osoby wskazały na przemoc ekonomiczną oraz zaniedbanie. Osobami stosującymi przemoc w tych przypadkach byli najczęściej koledzy ze szkoły (32 wskazania), rodzeństwo (17) oraz znajomi spoza szkoły (13). Trzy osoby odpowiedziały, że byli to rodzice, 6 uczniów wskazało na obce osoby, a 17 uczniów zaznaczyło odpowiedź „Trudno powiedzieć”.

Uczniowie, którzy wzięli udział w badaniu, zostali zapytani o to, czy doświadczyli przemocy w sieci w postaci zastraszania, wyzywania, ośmieszania lub szantażu. W świetle uzyskanych odpowiedzi 45,8% respondentów doświadczyło wyzywania; 31,5% zostało ośmieszonych, 19,7% doświadczyło zastraszania, a 12,5% szantażu.

Tabela 6. Czy doświadczyłaś/teś przemocy w sieci w następujących postaciach?

Wyszczególnienie	%	
	Tak	Nie
Zastraszanie (n=71)	19,7%	80,3%
Wyzywanie (n=72)	45,8%	54,2%
Ośmieszanie (n=73)	31,5%	68,5%
Szantaż (n=72)	12,5%	87,5%

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH.

Głębszemu poznaniu rodzaju cyberprzemocy, jakiej doświadczyli respondenci, bądź której byli sprawcami, służyło pytanie o konkretne formy zachowań. Spośród badanej młodzieży 13,3% przyznaje się do tego, że podszywało się w internecie pod inną osobę; 15,8% twierdzi, że pisało na forum przykre komentarze; 10,5% zamieściło w internecie zdjęcie innej osoby celem ośmieszenia, a 6,6% szantażowało kogoś za pomocą narzędzi elektronicznych, takich jak telefon czy internet.

Tabela 7. Czy zdarzyły Ci się następujące sytuacje?

Wyszczególnienie	%	
	Tak	Nie
Zamieściłam/łem w internecie zdjęcie innej osoby, aby ją ośmieszyć (n=76)	10,5%	89,5%
Pisałam/łem na forum komentarze, aby sprawić komuś przykrość (n=76)	15,8%	84,2%
Podszywałam/łem się w internecie pod kogoś innego (n=75)	13,3%	86,7%
Szantażowałam/łem kogoś za pomocą narzędzi elektronicznych (telefon, internet) (n=76)	6,6%	93,4%
W internecie ktoś zamieścił kompromitujące mnie zdjęcia/filmy (n=76)	11,8%	88,2%
Ktoś pisał pod moimi postami przykre komentarze (n=76)	23,7%	76,3%
Ktoś podszywał się przede mną w internecie (n=76)	10,5%	89,5%
Ktoś mnie szantażował za pomocą narzędzi elektronicznych (telefon, internet) (n=76)	6,6%	93,4%

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH.

Spośród respondentów 23,7% twierdzi, że doświadczyło tego, iż ktoś pisał pod ich postami przykre komentarze; 11,8% badanych twierdzi, że ktoś zamieścił w internecie kompromitujące ich zdjęcia bądź filmy; 10,5% doświadczyło sytuacji, w której ktoś podszywał się pod nich w internecie, a 6,6% padło ofiarą szantażu za pomocą narzędzi elektronicznych.

5. Zasoby lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej

Gminny system przeciwdziałania przemocy domowej obejmuje instytucje działające w obszarze usług społecznych, takich jak pomoc społeczna, oświata i wychowanie, ochrona zdrowia i bezpieczeństwo publiczne.

Podstawową jednostką organizacyjną Gminy Jonkowo w systemie pomocy społecznej, a tym samym także w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, stanowi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jonkowie. Celem działania GOPS jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości, uprawnienia i zasoby, a więc podejmowanie takich działań, które zmierzają do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. GOPS ma za zadanie wspierać osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwić im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Ustawowo zobowiązany jest także do podejmowania innych zadań, wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych. W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej pracownicy GOPS m.in. są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, a także biorą udział w realizacji procedury Niebieskie Karty. GOPS odgrywa ponadto istotną rolę w procesie diagnozowania zjawiska przemocy domowej, pracy z rodzinami poprzez rolę asystenta rodziny oraz budowania świadomości społecznej w zakresie dysfunkcji rodzin.

Gminny system przeciwdziałania przemocy domowej obejmuje ponadto inne instytucje i podmioty działające w obszarze usług społecznych, takich jak pomoc społeczna, oświata i wychowanie, ochrona zdrowia oraz bezpieczeństwo publiczne. Są to następujące:

- ✓ Zespół Interdyscyplinarny,
- ✓ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jonkowie,
- ✓ Posterunek Policji w Jonkowie,
- ✓ Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej funkcjonujące na terenie gminy Jonkowo,
- ✓ Szkoły Podstawowe w Jonkowie, Nowym Kawkowie i Wrzesinie,
- ✓ Przedszkole w Jonkowie i Żłobek Publiczny w Warkałach.

W celu zwiększenia skuteczności działań, ochrony interesów osób doznających przemocy oraz inicjowania i wspierania przedsięwzięć służących podnoszeniu świadomości społecznej w tym obszarze, Wójt Gminy Jonkowo podpisał porozumienia o współpracy również z instytucjami spoza Gminy, tj. z Sądem Rejonowym w Olsztynie Wydział III Rodzinny i Nieletnich, Zespołem Kuratorskim Wydziału Karnego w Olsztynie oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie.

Rodziny doświadczające problemu przemocy domowej mogą korzystać ze wsparcia również poza terenem Gminy Jonkowo w instytucjach wyspecjalizowanych, takich jak np. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Olsztynie; Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Olsztynie oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Kobiet i Ich Dzieci – Ofiar Przemocy w Rodzinie, prowadzony przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej

w Olsztynie. Pomoc mogą otrzymać również w organizacjach pozarządowych, które prowadzą działalność w obszarze usług dla osób dotkniętych przemocą, takich jak wspomniany już Caritas, a także np. Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Sukurs”, Katolickie Stowarzyszenie Opieki nad Dzieckiem i Rodziną im. Św. Brata Alberta, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „ARKA” oraz Chrześcijańska Misja Pomocy Ludziom Uzależnionym „Nowa Nadzieja”.

Mieszkańcy gminy mogą uzyskać wsparcie w postaci poradnictwa w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym, w ramach którego od 2007 roku zatrudniony jest psycholog, od 2010 roku prawnik, a od 2014 roku również socjoterapeuta. Specjaliści świadczą bezpłatną pomoc w szczególności osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, a także rodzinom, w których żyją osoby nadużywające alkoholu, współuzależnione i uzależnione.

Istotnymi elementami wspierającymi gminny system przeciwdziałania przemocy domowej są ponadto:

- asystenci rodziny zatrudniani przez GOPS, realizujący plany pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- programy wychowawcze i profilaktyczne realizowane w szkołach gminnych, uwzględniające działania dotyczące przemocy;
- diagnoza sytuacji środowiskowo-rodzinnej uczniów, przeprowadzana na początku roku w szkołach przez pedagogów i wychowawców;
- organizacja kolonii i wypoczynku dla dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, z trudnościami (np. bezrobocie, przemoc, uzależnienia i inne patologie).

6. Cele, zadania, kierunki i oczekiwane rezultaty działań

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doświadczających przemocy domowej na lata 2024-2028 skierowany jest do osób doświadczających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy, a także do całej społeczności lokalnej. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy domowej oraz zwalczać niepożądane zachowania, konieczne jest wzmacnianie kompleksowości i spójności systemu wsparcia opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, w tym zwłaszcza różnorodnych form profilaktyki oraz dostępu do specjalistów.

Biorąc pod uwagę powyższe, jak również uwarunkowania prawne i programowe oraz diagnozę problemu wraz z określeniem zasobów lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w Gminie Jonkowo, zdefiniowano cel główny oraz cele szczegółowe Programu. Ich katalog uporządkowano według trzech kluczowych obszarów, którymi są:

- 1) profilaktyka i edukacja społeczeństwa w zakresie przemocy domowej;
- 2) praca z osobami i rodzinami doświadczającymi przemocy domowej oraz osobami stosującymi przemoc domową;
- 3) zadania, komunikacja i relacje wewnątrz systemu instytucjonalnego.

W ramach każdego celu szczegółowego określono kierunki działań, kierowane do różnych grup odbiorców i możliwych do realizacji przy istniejących zasobach. Działania będą realizowane przede wszystkim przez podmioty wskazane w rozdziale 5. niniejszego Programu, w oparciu o wzajemną współpracę organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, środowisk i osób fizycznych, z poszanowaniem godności osób wobec których będą podejmowane oraz uwzględnieniem szczególnej ochrony dzieci, w tym ich prawa do wychowania w rodzinie.

CEL GŁÓWNY

Ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej oraz wzmocnienie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Jonkowo

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.

Zwiększenie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz dostępnych form wsparcia

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.

Zwiększenie dostępności usług wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej oraz skuteczności oddziaływań względem osób stosujących przemoc domową

CEL SZCZEGÓŁOWY 3.

Wzmocnienie skuteczności systemu przeciwdziałania przemocy domowej w gminie

Katalog działań na lata 2024-2028 ma charakter otwarty, co oznacza, że jeżeli w czasie obowiązywania Programu pojawią się nowe pomysły, inicjatywy i przedsięwzięcia, wpisujące się w jego założenia, to należy je realizować bez konieczności aktualizacji niniejszego dokumentu. W każdym celu szczegółowym określono również oczekiwane rezultaty podejmowanych działań.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.

Zwiększenie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz dostępnych form wsparcia

- 1) Realizacja kampanii i akcji społecznych służących podnoszeniu wiedzy oraz kształtowaniu odpowiednich postaw społecznych w zakresie przemocy domowej, w szczególności obalających stereotypy dotyczące przemocy domowej, opisujących jej mechanizmy, wskazujących na szkodliwość społeczną oraz promujących działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- 2) Organizacja różnych form edukacji i poradnictwa dla osób spodziewających się dziecka oraz rodziców i opiekunów, w szczególności służących wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych oraz wzrostowi kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku

zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

- 3) Realizacja zajęć edukacyjnych i programów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, dotyczących przemocy domowej oraz zachowań agresywnych; ze szczególnym uwzględnieniem problematyki aktualnych zagrożeń, związanych z rozwojem nowych technologii.
- 4) Upowszechnianie informacji na temat możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy przez osoby doznające przemocy domowej za pomocą różnych kanałów, w tym za pomocą materiałów informacyjnych oraz mediów lokalnych.
- 5) Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w gminie, służące w szczególności ustaleniu odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową, poprzez zbieranie i analizę danych, przeprowadzanie badań wśród lokalnej społeczności, a następnie upowszechnianie wyników takich badań.
- 6) Współpraca z kościołami lub związkami wyznaniowymi w gminie, służąca wprowadzeniu elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich.
- 7) Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach realizowanych przez nie projektów.

Oczekiwane rezultaty:

- zwiększenie wiedzy i świadomości społeczeństwa w zakresie przemocy domowej,
- zwiększenie wrażliwości społecznej na przejawy przemocy,
- zapobieżenie powstawaniu mechanizmów przemocy w rodzinach doświadczających trudności w funkcjonowaniu,
- zwiększenie wiedzy społeczeństwa w zakresie dostępnych form pomocy i wsparcia w przypadku wystąpienia przemocy domowej,
- uzyskanie wiedzy dotyczącej skali i charakterystyki zjawiska przemocy domowej w gminie.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2.

Zwiększenie dostępności usług wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz skuteczności oddziaływań względem osób stosujących przemoc domową

- 1) Bieżąca diagnoza i rozpoznawanie przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny i innych specjalistów, sytuacji rodzin i osób w kierunku identyfikacji i przeciwdziałania ryzyku przemocy domowej.
- 2) Upowszechnianie informacji o możliwych formach pomocy i wsparcia osób doznających przemocy domowej, w tym poprzez materiały informacyjne, a także promowanie telefonów zaufania.

- 3) Realizacja działań edukacyjnych w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.
- 4) Realizacja poradnictwa specjalistycznego, tj. medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, na rzecz osób doznających przemocy domowej, w tym poprzez funkcjonowanie punktu konsultacyjnego.
- 5) Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- 6) Wsparcie socjalne, asystentura rodzinna oraz praca terapeutyczna z dziećmi, osobami dorosłymi i całymi rodzinami doświadczającymi przemocy domowej.
- 7) Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych poprzez tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych raz grup diagnostyczno-pomocowych.
- 8) Stosowanie, w uzasadnionych przypadkach, procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.
- 9) Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych.
- 10) Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, a także zapewnianie programów edukacyjnych i/lub wspierających dla osób, które je ukończyły.
- 11) Zapewnianie osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, a także tworzenie i rozwój oferty wsparcia placówek udzielających pomocy i wspierających osoby doznające przemocy domowej.
- 12) Stworzenie osobom doznającym przemocy domowej możliwości w organizowaniu grup wsparcia oraz grup samopomocowych mających na celu wzajemne wsparcie emocjonalne i wymianę doświadczeń.
- 13) Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Oczekiwane rezultaty:

- zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności różnorodnych form specjalistycznej pomocy,
- wzmocnienie oddziaływań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową,
- zapobieżenie ponownemu wystąpieniu przemocy domowej w rodzinach, które już wcześniej jej doświadczyły;
- rozwój usług społecznych na rzecz osób i rodzin doznających przemocy domowej, w tym poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi.

CEL SZCZEGÓŁOWY 3.

Wzmocnienie skuteczności systemu przeciwdziałania przemocy domowej w gminie

- 1) Zwiększanie kompetencji członków Zespołu Interdyscyplinarnego i innych osób zaangażowanych w realizację Programu, poprzez udział w szkoleniach, seminariach, wizytach studyjnych i innych działaniach edukacyjnych związanych z obszarem przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) Wspieranie kadry specjalistów zajmujących się przemocą domową oraz interwencją kryzysową w postaci m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia oraz pomocy psychologicznej.
- 3) Organizacja interdyscyplinarnych spotkań, warsztatów, seminariów, debat i innych form wymiany doświadczeń w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej
- 4) Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi, m.in. w zakresie realizacji wspólnych przedsięwzięć służących przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz wsparciu osób i rodzin dotkniętych przemocą.
- 5) Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Oczekiwane rezultaty:

- zwiększenie kompetencji pracowników instytucji realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie możliwości komunikacji i dzielenia się doświadczeniami przez osoby zaangażowane w pracę w ramach systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w gminie.

7. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej pozwala sprawdzać, czy zaplanowane działania są wdrażane w założony sposób. Powinien być przeprowadzany corocznie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jonkowie na podstawie danych i informacji, będących w posiadaniu GOPS, jak również pozyskanych od poszczególnych podmiotów zaangażowanych we wdrażanie Programu. Powinny to być dane roczne z uwzględnieniem ich dostępności na moment przeprowadzania monitoringu. Weryfikacji będą podlegać poniższe wskaźniki:

Lp.	Nazwa wskaźnika
CEL SZCZEGÓŁOWY 1.	
1.	Liczba zrealizowanych kampanii i akcji społecznych.
2.	Liczba zorganizowanych form edukacji dla rodziców i opiekunów Liczba uczestników

3.	Liczba zrealizowanych programów edukacyjno-profilaktycznych
4.	Liczba przeprowadzonych diagnoz zjawiska przemocy domowej w gminie
5.	Liczba organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych, z którymi nawiązano współpracę
CEL SZCZEGÓŁOWY 2.	
6.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy domowej Liczba osób w rodzinach
7.	Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w ciągu roku Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” - w tym z tytułu ustania przemocy domowej
8.	Liczba interwencji domowych policji Liczba interwencji, w trakcie których stwierdzono przemoc domową
9.	Liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych Liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych Liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych
10.	Liczba funkcjonujących punktów konsultacyjnych Liczba funkcjonujących ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej Liczba lokali socjalnych przyznanych osobom doznającym przemocy domowej Liczba organizacji pozarządowych, z którymi nawiązano współpracę
CEL SZCZEGÓŁOWY 3.	
11.	Liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego i innych osób zaangażowanych w realizację Programu, którzy wzięli udział w formach edukacji i wymiany doświadczeń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
12.	Liczba osób, które zostały objęte wsparciem w postaci coachingu, doradztwa, grup wsparcia i innych
13.	Liczba przedsięwzięć zorganizowanych przez organizacje pozarządowe lub we współpracy z organizacjami.

Analiza powyższych wskaźników powinna być uzupełniona opisem działań zrealizowanych w ramach Programu w danym roku.

8. Zasady i źródła finansowania

Działania zaplanowane w ramach *Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2028* będą finansowane przede wszystkim z budżetu Gminy Jonkowo w zakresie działań realizowanych przez jednostki organizacyjne i pomocnicze w ramach swoich statutowych zadań. Środki na realizację zadań będą pochodzić również z budżetu państwa. Część z nich trzeba będzie pozyskać startując w konkursach, ponieważ w tej kategorii mieszczą się programy rządowe oraz programy ministerstw.

Uzupełnienie mogą stanowić środki z Funduszy Europejskich, służące włączeniu społecznemu osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem i ubóstwem, rozwojowi aktywności dzieci i młodzieży, a także zwiększeniu kompetencji społecznych i zawodowych mieszkańców. Ważne będą także środki prywatne pochodzące z fundacji, zakładanych przez firmy, instytucji finansowe lub osoby prywatne; pieniądze od sponsorów, środki z 1% dla organizacji pożytku publicznego, darowizny, zbiórki publiczne i inne. Ta grupa źródeł jest dostępna przede wszystkim dla organizacji pozarządowych. Ale również wymienione wcześniej źródła środków na realizację zadań zaplanowanych w Programie nie muszą być pozyskiwane wyłącznie przez samorząd gminy. W zależności od specyfiki danego programu pomocowego bądź funduszu, realizatorami projektu mogą być podmioty ekonomii społecznej.